

De 7-jarige Jasmine aan het werk op de vuilstortplaats van Kajla in Bangladesh.

Foto: Hollandse Hoogte

Koopman en dominee

In het artikel 'Handel gebaat bij goede mensenrechten' laat minister Verhagen weten dat koopman en dominee bij hem hand in hand gaan (FD 27 juli). Zijn nadruk op mensenrechten, ook in handelsrelaties, is toe juichen. Maar in de praktijk legt de dominee het nog steeds af tegen de koopman. Een goed voorbeeld is de door Verhagen genoemde maatregel om geen subsidies en kredieten te verschaffen aan bedrijven die in de productieketen kinderarbeid toestaan of arbeidsrechten schenden. Prima, maar wel een erg magere reactie op wat de Tweede Kamer vorig jaar in twee moties vroeg.

De Kamer wil dat alle vormen van overheidssteun worden gekoppeld aan naleving van alle fundamentele arbeidsrechten (dus geen kinder- en dwangarbeid, geen discriminatie en vrijheid van vakvereniging) in de productieketen. Het kabinet beperkt

dies en kredieten aan het vermijden van kinder- en dwangarbeid en gaat niet verder in de keten dan de eerste leverancier. Onderscheid maken tussen fundamentele arbeidsrechten is echter vloeien in de (mensenrechten)kerk en dus niet 'des dominees'. En de meeste schendingen van arbeidsrechten vinden niet bij de eerste leverancier maar verder in de productieketen plaats.

De Tweede Kamer is niet alleen ambitieuzer maar ook praktischer dan Verhagen. Arbeidsrechten in verre landen verbeteren kost namelijk tijd en moeite. Daarom gaf de Kamer bedrijven de optie om een openbaar, tijdgebonden plan van aanpak te maken.

Verhagen wil echter gewoon van bedrijven horen dat ze niet betrokken zijn bij kinder- of dwangarbeid, terwijl deze dat vaak niet weten of op orde hebben. Dat brengt bedrijven in een

of het geld mislopen. Dat is géén goede aansporing om arbeidsrechten daadwerkelijk te verbeteren. De dominee in Verhagen moet de Tweede Kamer serieuzer nemen.

Gerard Oonk, directeur Landelijke India Werkgroep, namens de campagne 'Stop Kinderarbeid — School, de beste werkplaats'

Niet geloofwaardig

Gelet op de schrijnende armoede en het gebrek aan perspectief die in vele landen kinderarbeid tot een bittere noodzaak maken, zou het Europese importverbod waar minister Maxime Verhagen van Buitenlandse Zaken voor pleit uiteindelijk wel eens een averechts — want lokaal ernstig destabiliserend — effect kunnen hebben. Los daarvan komt zo'n pleidooi niet bijster geloofwaardig over. Nederland is immers als rijk en

staat dan wel bereid zijn eigen probleemgevallen in bijvoorbeeld de jeugdzorg een adequate menswaardige behandeling te bieden en ligt op het gebied van mensenrechten mede daardoor zelf internationaal onder vuur.

Wat me daarom vooral nodig lijkt, is het opgeven van de eeuwenoude blanke superioriteitswaan en het daaraan verbonden imperialisme dat nu al eeuwen — ten laatste sinds de invasie van Amerika in de 16de eeuw — de westerse wereld in zijn greep houdt. In wezen belichaamt de door Verhagen gewenste bevoogding namelijk niets anders dan het valse zelfbeeld en dezelfde hautaine arrogantie van de traditionele overheerser in een nieuw, modieuze, maar daarom niet minder koloniaal gesneden jasje. Niet veel meer dan een treurige schaamlap, eigenlijk.

Bert Hollestelle, bewustzijns-technoloog, Krimpen aan den